

Témata k maturitní zkoušce

z předmětu Náboženská výchova pro školní rok 2017/2018

Povolené a doporučené pomůcky: Bible, Písmo svaté Starého a Nového zákona (ekumenický překlad), mapa Svaté země, mapa cest apoštola Pavla.

Otázka po Bohu, základní odpovědi a přístupy

- přirozené a nadpřirozené poznání Boha
- cesty vedoucí k poznání Boha
- náboženské potřeby člověka
- příklady kritiky náboženství

Židovství

- židovská Bible – charakteristika, rozdělení, osobnosti
- pojetí dějin, starověká historie Židů, smlouva
- židovské svátky, chrám, synagogy

Islám

- život proroka Mohameda, rozšíření islámu
- základní údaje o Koránu
- pilíře islámské víry, náboženská praxe muslimů, džihád, postavení ženy

Hinduismus a buddhismus

- jednotlivá období v dějinách hinduismu
- současná náboženská praxe hinduistů
- reinkarnace a kastovní systém
- Buddhův život a učení
- různé směry buddhismu

Písmo svaté – všeobecný úvod

- dělení Bible a zařazení knih
- Písmo a tradice, kánon a inspirace
- historie a způsob vznikání knih
- literární druhy, autorství
- země Bible: geografický nástin

Výklad prvních tří kapitol knihy Genesis

- charakteristika jednotlivých kapitol
- komentář k důležitým místům (práce s předloženým biblickým textem)

Charakteristika novozákonních evangelií

- evangelium jako literární druh
- historicita a předávání textu evangelií
- synoptická evangelia
- specifika, důrazy a poselství jednotlivých evangelií

Postava apoštola Pavla v Novém zákoně

- život apoštola Pavla a jeho proměna u Damašku
- cesty apoštola Pavla a jeho misijní činnost
- Pavlovy listy v Novém zákoně: výčet, charakteristika, hlavní témata, poselství

Základní prvky nauky o církvi

- církev ve Starém a Novém zákoně
- církev jako svátost, církev viditelná a neviditelná
- církev jedna, svatá, všeobecná, apoštolská
- Petrův primát

Sedm svátostí církve

- podstata svátostí, jejich jedinečnost, působnost a ustanovení Kristem
- charakteristika jednotlivých svátostí kromě eucharistie

Svátost eucharistie

- biblický základ
- slavení eucharistie od počátků církve dodneška
- svátostná struktura
- eucharistická spiritualita

Charakteristika liturgie

- Kristus přítomen v liturgii, liturgické slavení
- vnější znamení, liturgické postoje a gesta
- liturgický rok, liturgický prostor

Postava Matky Boží v Písmu a v tradici církve

- biblické texty o Panně Marii
- pravdy víry o Panně Marii a jejich význam, provázanost s tajemstvím Krista
- spiritualita, poutě, pobožnosti

Dějiny církve v prvních třech staletích po Kristu

- zrod církve o Letnicích a šíření víry apoštoly
- pronásledování církve až do vlády císaře Konstantina
- vývoj nauky, bohoslužby, církevní praxe
- významné osobnosti

Řeholní život v dějinách a spiritualitě církve

- vznik a vývoj mnišství v prvních staletích církve
- svatý Benedikt a jeho následovníci
- příklady jiných řeholí a jejich zakladatelé či reformátoři
- pilíře řeholního života a spiritualita

Bludařství a inkvizice; postava mistra Jana Husa

- ortodoxie a její mantinely, podstata hereze
- středověký model církve a společnosti, role inkvizice
- učení a odsouzení Jana Husa

Martin Luther a reformace, Tridentský koncil

- kořeny reformace, situace církve
- Martin Luther, život a učení, konfrontace s církví
- katolická odpověď na reformaci, tridentská reforma

Druhý vatikánský koncil

- fenomén koncilu a stručný pohled do dějin koncilů
- situace církve před koncilem, osobnost papeže Jana XXIII.
- osobnosti koncilu, hlavní témata, hlavní body obnovy
- vývoj po koncilu, význam koncilu

Principy křesťanské morálky

- lidská svoboda a její pojetí
- přirozený zákon, svědomí
- ctnosti, dobro a zlo, prvotní a dědičný hřích, osobní hřích

Desatero Božích přikázání I

- charakteristika, interpretace a důležitá témata 1. až 4. přikázání Desatera

Desatero Božích přikázání II

- charakteristika, interpretace a důležitá témata 5. až 10. přikázání Desatera

Sociální nauka církve

- dějinný vývoj od počátku k dnešku
- základní principy
- témata: rodina, práce, ekonomika, ekologie, politika, mezinárodní společenství, úsilí o mír
- praktické otázky a křesťanské odpovědi

Sekty

- obecná charakteristika, rozdíly mezi náboženstvím a sektou
- Svědkové Jehovovi, Mormoni, Moonisté, Transcendentální meditace, Haré Kršna...

V Ostravě, dne 20. září 2017

Mgr. Tomáš Čirž, Dr. theol.
předseda PK Náboženské a Etické výchovy